

Onderwerp Corona jeugdfonds		
Nummer	2021/270788	Datum college 6 juli 2021
Portefeuillehouder	Botter, J.	
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd	
Afdeling	JOS	
Auteur	L. van der Linden	
Telefoonnummer	023-5115702	
Email	luluvanderlinden@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de Raad. Behoort bij onderwerp raadsinformatiebrief 2021/169956 Jongeren in Coronatijd in raadsvergadering (23 maart 2021).	
Bijlagen	Bijlage 1. Stand van zaken projecten	

Deze brief volgt op Raadsinformatiebrief 2021/169956 van 23 maart 2021. Dit is een vervolg waarin een voortgang wordt gegeven over de eerder genoemde initiatieven die worden gefinancierd vanuit de extra impuls middelen en nieuwe initiatieven worden beschreven.

De coronacrisis heeft veel impact op het welzijn van jeugd en jongeren. Vanuit de gemeente worden diverse preventieve maatregelen genomen om deze toename van problemen zo goed mogelijk op te vangen en verergering te voorkomen. De afgelopen maanden zijn daarom extra activiteiten georganiseerd voor jongeren. De gemeente coördineert de inzet van onze partners in de stad. De aankomende periode zal de inzet verder geïntensiveerd worden. Door het investeren in (nieuwe) initiatieven en projecten in de Sociale Basis en bij de doelgroep die bij de praktijkondersteuner huisarts (POH) en CJG coach komen proberen we de toename naar gespecialiseerde zorg te verminderen. Dit betekent dat het grootste deel van het impuls budget corona wordt geïnvesteerd in kinderen en jongeren die geen intensieve jeugdhulp nodig hebben, maar door corona wel problemen ondervinden.

Het rijk heeft meerdere budgetten beschikbaar gesteld voor Corona herstel. Hieronder ook een budget ter bevordering van een gezonde leefstijl. (Zie ook [Handreiking extra inzet gezonde leefstijl en bewegen | VNG](#)). Deze middelen worden uitgekeerd middels een specifieke regeling (Specifieke uitkering stimulering sport). De voorstellen die zijn ingediend op het thema gezonde leefstijl worden opgenomen in het bestedingsvoorstel voor het budget gezonde leefstijl en bewegen.

In deze Raadsinformatiebrief richten we ons op 3 groepen binnen jeugd;

1. De jongeren die gebruik maken van de reguliere voorzieningen zoals sport en het jeugd- en jongerenwerk. Zij vervelen zich en ervaren meer problemen maar door het bieden van veel vrijetijdsactiviteiten en structuur door school zijn deze problemen nog hanteerbaar.

2. De jongeren die door deze corona-periode meer in de problemen raken. Zij hebben bijvoorbeeld meer psychische problemen door eenzaamheid en gebrek aan structuur. Zij komen terecht bij de eerstelijnsvoorzieningen zoals huisartsen, CJG-coaches of andere hulpverleners in de eerste lijn.
3. De jongeren die vaak al voor de corona-periode problemen hadden. De ernst van de problematiek neemt toe en zij zijn bekend bij de specialistische jeugdhulp. Ook jongeren die eerst lichte problematiek hadden maar nu in korte tijd heftige problematiek ontwikkelen.

De scheidslijnen tussen de groepen zijn niet zo scherp. Er is overlap tussen groep 1 en 2 en groep 2 en 3.

1. De jongeren die gebruik maken van de reguliere voorzieningen zoals sport en het jeugd- en jongerenwerk

In de voorafgaande Raadsinformatiebrief werden lopende projecten beschreven en ook nieuwe initiatieven aangekaart. Een aantal van deze projecten is nog in gang of al afgerond. In deze Raadsinformatiebrief wordt aan u een update voorgelegd t.a.v. de voorgaande brief:

A. Jongeren en sport

➤ Overkapping Krajicek-playground/basketbalveld in Oost:

Wegens corona-maatregelen konden jongeren niet binnen sporten. Over het basketbalveld in Oost is sinds maart daarom een tijdelijke overkapping geplaatst zodat ook met slecht weer kinderen en jongeren buiten konden blijven sporten. Triple Threat en Hattrick maken nu extra veel gebruik van het veld en de jongeren in Schalkwijk en Oost kunnen blijven bewegen en samenkomen. Binnen sporten is nu weer toegestaan en de overkapping wordt per 1 juli 2021 weggehaald.

➤ Nieuwe Cruyff/Krajicek court in Schalkwijk:

In Schalkwijk zijn niet veel goede speel/sportvoorzieningen, terwijl veel kinderen en jongeren in Schalkwijk aangeven dat zij heel graag een Cruyff/Krajicek-court zouden willen zoals in Oost. Door de coronamaatregelen hebben kinderen en jongeren meer thuisgezeten en minder kunnen sporten. Het belang van goede sportvoorzieningen in de openbare ruimte is daardoor nog groter geworden. Met het budget uit het leefbaarheidsfonds en uit de extra coronamiddelen voor jeugd wordt een nieuwe Cruyff/Krajicek court in Schalkwijk gerealiseerd. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de mogelijke locaties voor de Cruyff/Krajicek-court.

B. Jongeren en jongerenwerk

De afgelopen maanden heeft het jongerenwerk, ondanks de beperkende maatregelen, extra uren en activiteiten ingezet om jongeren te bereiken.

Deze activiteiten varieerde van meer bezigheden op pleintjes en additionele looprondes en bijeenkomsten om een luisterend oor te bieden, maar ook het beschikbaar stellen van studieruimte en computers voor kwetsbare jongeren. Deze initiatieven blijven de rest van het jaar 2021.

➤ Extra locatie Triple Threat & STAD

Om de activiteiten in Oost uit te breiden en meer kinderen te bereiken hebben Triple Threat en STAD een extra locatie geopend bij het Beatrixplein. Hierdoor zijn ze goed fysiek bereikbaar voor de jongeren uit de buurt en wordt de zichtbaarheid vergroot.

➤ STAD - Extra jongerenwerker

STAD zet gedurende een jaar een extra jongerenwerker in, daarmee wordt het aantal uur jongerenwerk in alle wijken uitgebreid en kunnen meer jongeren begeleid worden in het realiseren van hun ideeën en projecten.

➤ Permens (voorheen genaamd Streetcornerwork) – inzet veldwerk

Permens is reeds gestart met het inzetten van extra veldwerk in Haarlem om de jongeren die problemen hebben te helpen en/of toe te geleiden naar de juiste hulpinstanties. Ze werken outreachend en zijn veel op straat en op 'vindplaatsen' waar deze jongeren komen.

➤ STAD- initiatievenbudget

Stichting STAD gaat een jongeren-initiatievenfonds opzetten, waar alle jongeren met een idee/plan voor activiteiten, projecten e.d. een aanvraag kunnen doen. De jongeren krijgen daarbij begeleiding van STAD om de ideeën/projecten te realiseren. Dit fonds is naar verwachting deze zomer opgezet.

➤ Stichting Hattrick- Young Leaders Light

Stichting Hattrick gaat extra trajecten voor Maatschappelijke Diensttijd met jongeren uitvoeren. Hiervoor heeft de gemeente Haarlem subsidie aangevraagd bij het ministerie van VWS (via ZonMW). 75 jongeren gaan in de Young Leaders Light verkennen waar zij goed in zijn en wat hun verbeterpunten zijn. Deze jongeren bedenken en organiseren zelf een sociale/culturele/sportieve activiteit, waarvan zij denken dat die meerwaarde heeft voor hun buurt.

➤ Haarlems Cultuur Netwerk/De Stookkamer

Het project van het Haarlems Cultuur Netwerk wordt na de zomer 2021 definitief uitgevoerd. Wegens de corona-maatregelen rondom de cultuursector was het nog niet mogelijk om dit plan eerder te starten. Vele Haarlemse cultuurorganisaties en cultuurpodia hebben het initiatief genomen om gezamenlijk culturele activiteiten te organiseren voor jongeren en dit te faciliteren bij cultuurpodia.

➤ Veerplas festival

Het Veerplas Festival is een lokaal en sociaal festival met verschillende cultuurvormen. Jongeren hebben veel behoefte om bij dit soort evenementen samen te komen.

Vanuit de afdelingen Cultuur, Veiligheid en Jeugd wordt dit initiatief gesteund en wordt gekeken hoe het festival ondanks de corona-maatregelen op een veilige en verantwoorde wijze door kan gaan in juli 2021.

C. Jongeren en onderwijs

➤ Summerschool/Summer'21

Dit jaar wordt een groot zomerprogramma opgezet in de wijken Schalkwijk en Haarlem Oost. De activiteiten van Summer '21 zijn op te delen in sport, cultuur en educatie en beslaan 3 leeftijdscategorieën. In totaal zijn er 70 contactmomenten met de doelgroepen. Triple Threat zet eigen professionals en rolmodellen in en werkt daarnaast samen met scholen, cultuur- sport- en welzijnsorganisaties. De rolmodellen dragen er ook na de zomer nog 4 weken zorg voor dat kinderen bij behoefte de weg kunnen vinden naar structurele activiteiten.

➤ Kinderuniversiteit /Weekendacademie

Met de schoolbesturen van Haarlem is besloten een grotere zomerschool dan voorheen te organiseren omdat de kinderen minder contact momenten op school hebben gehad het afgelopen jaar. De Zomerschool is toegankelijk voor leerlingen met een leerachterstand, waarbij er twee weken in de zomervakantie elke ochtend door bevoegde docenten taal- en rekenonderwijs wordt gegeven. De middagen staan open voor burgerschapsactiviteiten en het leren kennen van de stad Haarlem. Hier kunnen in totaal 100 kinderen aan deelnemen en het programma wordt afgestemd met Summer'21.

➤ Pilot Project Boosters

Na een succesvolle pilot van 'Boosters', waarin 6 verschillende workshops worden gegeven op het gebied van sport & cultuur, zal het project op nog 14 andere basisscholen gaan draaien. Een gedeelte hiervan vindt nog voor de zomer plaats, een ander deel vlak erna. Op basis van de ervaringen van de eerste edities zijn er een aantal elementen in het programma doorontwikkeld. Zo is, samen met de partners uit de wijk en de leerlingen, het thema 'weerbaarheid' in de activiteiten nog nauwkeuriger uitgewerkt

➤ Studieplekken bij Triple Threat

Tijdens de lockdown van de scholen bleek er een grote behoefte te zijn in Schalkwijk aan studieplekken voor jongeren die thuis niet de benodigde voorzieningen hadden (geen wifi, geen werkplek, geen laptop). Triple Threat heeft met de coronamiddelen 10 werkplekken voor jongeren geïnstalleerd waar jongeren de hele week terecht kunnen. Bovendien wordt hier op enkele dagen door vrijwilligers huiswerkbegeleiding gegeven.

D. Jongeren en mentaal welbevinden

➤ Jongerenraad

De jongerenraad heeft zich het afgelopen jaar verdiept in de thema's armoede en mentale weerbaarheid onder jongeren in Haarlem. Aan de hand hiervan heeft de jongerenraad plannen opgesteld om hier betere ondersteuning in te bieden. Hier is een presentatie over geven aan de wethouder en een aantal raadsleden en nu wordt bepaald welke plannen kunnen worden uitgevoerd. De focus ligt op meer voorlichting over beide onderwerpen op zowel scholen als daarbuiten. Er is budget beschikbaar uit de corona middelen om hier actie in te ondernemen.

➤ Sport Support

SportSupport zal zowel buiten als binnen alle activiteiten voor de jeugd weer opstarten. In de vakanties worden door hen extra activiteiten verzorgd. Tenslotte zal SportSupport aan het begin van het nieuwe sportseizoen in september 2021 verschillende acties ondernemen om inwoners van Haarlem op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met allerlei sporten. Hoewel dit is bedoeld voor alle leeftijdsgroepen, zal het zeker ook positieve invloed hebben op jeugd en jongeren

Nieuwe initiatieven

Naast de eerder gestarte bovenstaande initiatieven zijn er ook een aantal nieuwe projecten bij gekomen:

➤ Wijs en Weerbaar:

De samenwerking Wijs en Weerbaar is een bestaand programma waar Stichting Kikid, GGD Kennemerland, Brijder en L&F Advies samenwerken aan het vergroten van de weerbaarheid van jongeren. Momenteel werken zij aan een nieuw plan om jongeren zowel op school als buiten school voorlichting te geven over mentale weerbaarheid en verslaving. Tot nu toe werden deze voorlichtingen alleen gegeven op school maar er is nu extra budget beschikbaar om dit uit te breiden. Er wordt door de stichting gekeken naar geschikte partners binnen het jongerenwerk om dit uit te voeren.

➤ Stichting Talent and Dreams:

De jongeren van stichting STAD zijn met het idee gekomen om in elke wijk in Haarlem een boksak op te hangen naar het idee van Boogieland uit Amsterdam. Deze boksaken zijn door iedereen te gebruiken maar vooral gericht op jongeren tussen de 16 en 28 jaar. Na een korte pilot in het Burgemeester Reinaldapark met een geleende boksak bleek er veel animo naar het project. Om deze reden worden er twee boksakken aangeschaft met een verplaatsbare paal. Hierdoor is deze activiteit meer toegankelijk voor alle jongeren in Haarlem. De gemeente Haarlem zoekt nu samen met jongerenwerk naar een geschikte locatie.

➤ Sport container Molenplas:

Vanuit jongeren bij stichting Hattrick is het idee gekomen om een sportcontainer neer te zetten bij de Molenplas. In deze container worden sport attributen opgeslagen die buiten gebruikt kunnen worden door iedereen. Om dit te realiseren wordt na overleg met de wijkraad een vergunningprocedure gestart om deze container permanent te plaatsen.

➤ Bike-event Haarlem Effect/Jong Haarlem:

Haarlem-Effect heeft met jongeren die de lifestyle/sport 'Bikelife' beoefenen een bike-event opgezet. Dat zal deze zomer plaatsvinden.

2. Jongeren die problemen ervaren door deze corona-periode

Dit zijn jongeren die niet in de jeugdhulp zitten, maar wel problemen ervaren. Dat kunnen psychische problemen zijn, schooluitval en problemen met eenzaamheid. De huisartsen en het CJG zijn de eerste hulpverleners in de eerste lijn waar deze jongeren terecht komen.

➤ CJG wachtlijsten:

De wachtlijsten bij het CJG liepen de laatste maanden op, dit is tijdens het bestaan van het CJG nog niet eerder een probleem geweest. De betere aansluiting tussen het CJG en het onderwijs zorgt voor een aanzienlijke toename van de aanmeldingen van jongeren. Daarnaast is de zorgwaarde onder jongeren toegenomen en ervaart het CJG doorstroom problemen bij met name de meeste GGZ organisaties. Dat betekent dat de gezin-coaches van het CJG langer betrokken blijven bij jongeren, in plaats van ze door te verwijzen naar passende zorg. Dit leidt tot meer werk en minder ruimte om nieuwe jongeren hulp te bieden. Jongeren met crisis of waarbij de veiligheid in het gedrang is worden direct opgepakt en doorgezet naar passende hulp bij de GGZ aanbieder.

Om de wachtlijsten bij het CJG versneld weg te werken zijn in juni 2021 nieuwe medewerkers gestart. De huidige wachttijd bij het CJG in Haarlem ligt tussen de 26 en 41 dagen en er is momenteel een dalende trend zichtbaar.

Het CJG en de betrokken regiogemeenten stemmen af over de toegenomen wachtlijsten, de aard van de aanmeldingen en de mate waarin er sprake is van Corona gerelateerde problematiek. Daarnaast zal er worden gekeken naar andere oplossingen.

➤ POH GGZ jeugd toenemende druk:

Een huisarts, praktijkondersteuner-ggz (POH GGZ) of jeugdarts kunnen ook psychische hulp verlenen. Het gaat dan vaak om jeugdigen met lichte problematiek en biedt hulp door bijvoorbeeld het voeren van gesprekken. De vraag naar deze hulp is sinds eind 2020 toegenomen en de druk op de POH GGZ is hiermee

groter geworden. Vooral angst en somberheid komt significant vaker voor bij jeugdigen en er wordt een verschuiving gezien van de doorverwijzingen van basis naar specialistische GGZ.

Echter stagneert de doorstroom naar beide vormen van GGZ. De POH GGZ moet meer cliënten opvangen en een doelgroep bedienen die met deze lichte vorm van GGZ ondersteuning niet de adequate hulp krijgt. De POH GGZ verleend hulp doormiddel van gesprekken, vinger aan de pols houden en bekijken van moment tot moment wat nodig is voor stabilisatie.

Een bijkomende uitdaging voor de POH GGZ is de invoering van de budgetplafonds in Haarlem. Het kost namelijk meer tijd en inspanning om passende zorg in te zetten. Echter bij zaken waarbij veiligheid en crisis van toepassing is, wordt er geen budgetplafond gehanteerd. Ook is er ten alle tijden de mogelijkheid om in individuele gevallen, na afstemming met de gemeente, af te wijken van het budgetplafond.

3. Jongeren die reeds in de jeugdhulp en specialistische GGZ zitten

Van de zorgaanbieders komen verschillende signalen over de invloed van Corona op de jeugdigen in Haarlem. De meeste zorg wordt langer en complexer én er is een toename op klachten als depressiviteit, angststoornissen en verslaving. Een deel van de jongeren floreert juist door het beperkte aantal sociale contacten, waaronder bij autisme stoornissen. Maar voor de meeste is het wegvallen of de verminderen van het aantal sociale contacten een verzwarende factor.

Het contract- en accountmanagement heeft intensief contact met GGZ-jeugdhulp aanbieders om de geconstateerde problematiek van de wachtlijsten en de doorstroom van jongeren inzichtelijk te krijgen. De meeste jongeren die GGZ-jeugdhulp ontvangen van een zorgaanbieder krijgen de verwijzing vanuit de huisartsen en POH-ondersteuning.

Het aantal nieuwe jongeren wat door de zorgaanbieders bij de gemeente wordt aangemeld volgt in 2020 een soortgelijke trend als in 2019. Vanuit de gemeentelijke data-analyse en gesprekken met zorgaanbieders is het dus niet direct herleidbaar dat er meer jongeren GGZ-jeugdhulp ontvangen door corona.

Aanbieders geven wel aan dat de wachtlijsten groeien sinds corona. Er is echter ook sprake van een landelijk toenemend tekort aan beschikbare GGZ capaciteit en tevens wordt een (landelijke) stagnatie geconstateerd bij de uitstroom van jongeren uit GGZ instellingen. Uit lokale data is aantoonbaar dat de zorgduur van bestaande cliënten en de complexiteit van de nieuwe instroom in Haarlem toeneemt. In vergelijking met 2019 is er vanaf juli 2020 een stijgende trend in het percentage meervoudige hulp bij de nieuwe instroom in de GGZ. Meervoudige hulp betekent meer dan één product of voorziening. Een goede samenwerking binnen de keten wordt gestimuleerd om de instroom en de uitstroom beter op elkaar af te stemmen. Dit betekent dat maatregelen die genomen worden om de druk op de POH-ondersteuning te verlichten ook de druk kan verlichten bij de zorgaanbieders. Indien nodig wordt er bij een crisissituatie gezamenlijk een oplossing op maat gezocht. Tijdig afbouwen speelt daarnaast ook een belangrijke rol, om zorg te kunnen verlenen aan de nieuwe instroom.

Communicatie over de projecten

Communicatie over deze projecten naar verschillende doelgroepen is belangrijk om zowel de politiek als de inwoners van Haarlem op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Op de website van de gemeente Haarlem staat regelmatig een update rondom de corona initiatieven en het corona steunpakket. Dit zal per kwartaal worden aangepast. Daarnaast zijn op de sociale mediapagina's van de gemeente regelmatig posts over nieuwe initiatieven en ontwikkelingen. Ook via de externe partijen die betrokken zijn bij de Corona projecten, zoals het jongerenwerk, worden updates gegeven op bijvoorbeeld hun eigen website.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,